Genomströmning i ingenjörsutbildningarna

Alice Wallin

2026-10-13

UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

Fokus ingenjörsutbildning

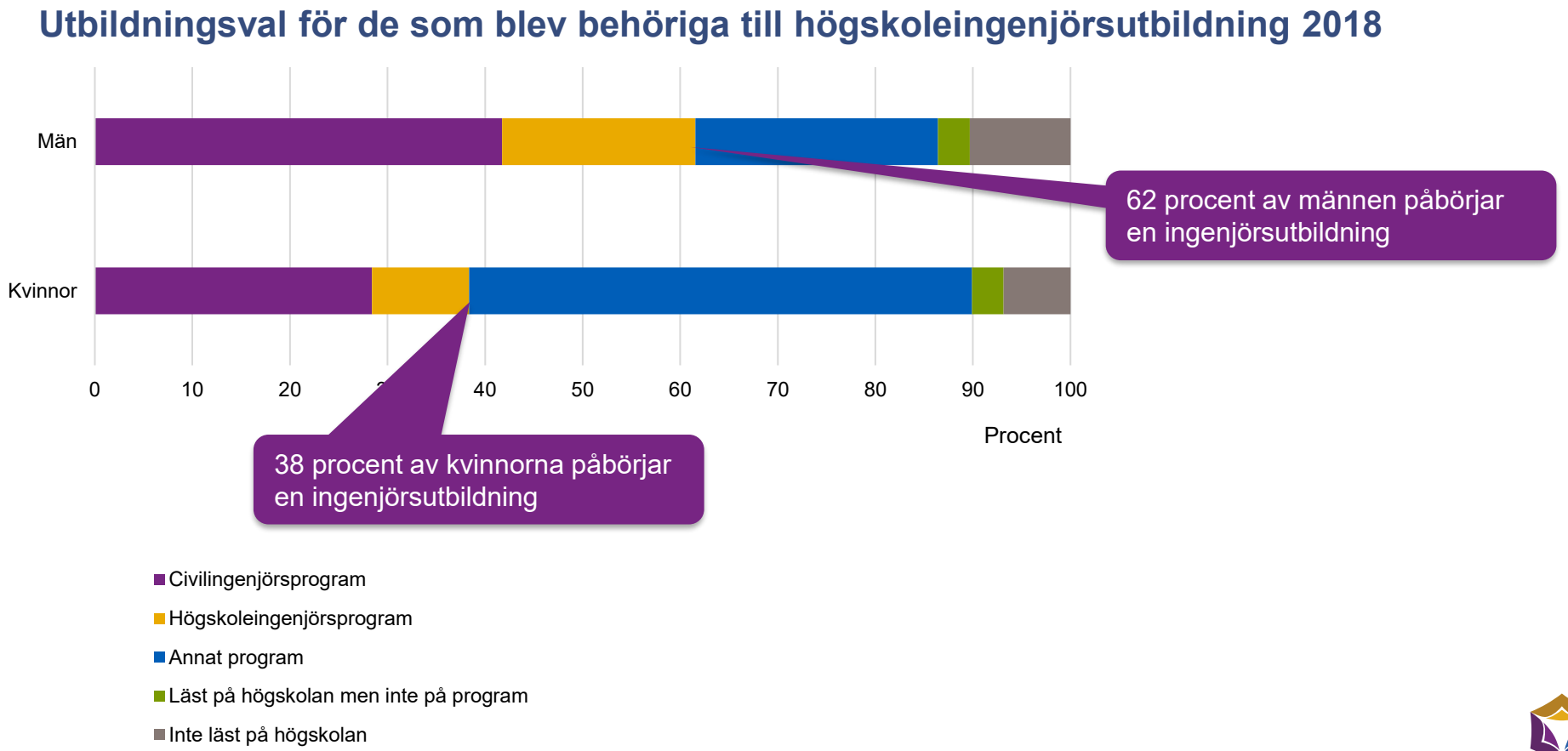
- Ingenjörsutbildningarnas rekryteringsbas
- Ingenjörsstudenternas förkunskaper
- Tekniskt basår och ingenjörsutbildningarna
- Genomströmning i ingenjörsutbildningarna

Samlad slutrapport

https://www.uka.se/sa-fungerar-hogskolan/fokus-ingenjorsutbildning

UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

Mer än hälften av de behöriga påbörjar en ingenjörsutbildning

UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

Låg genomströmning på ingenjörsprogrammen

- Andelen som tar examen hör till de lägsta bland yrkesexamensprogrammen i högskolan.
- Runt hälften av studenterna tar examen inom uppföljningstiden.

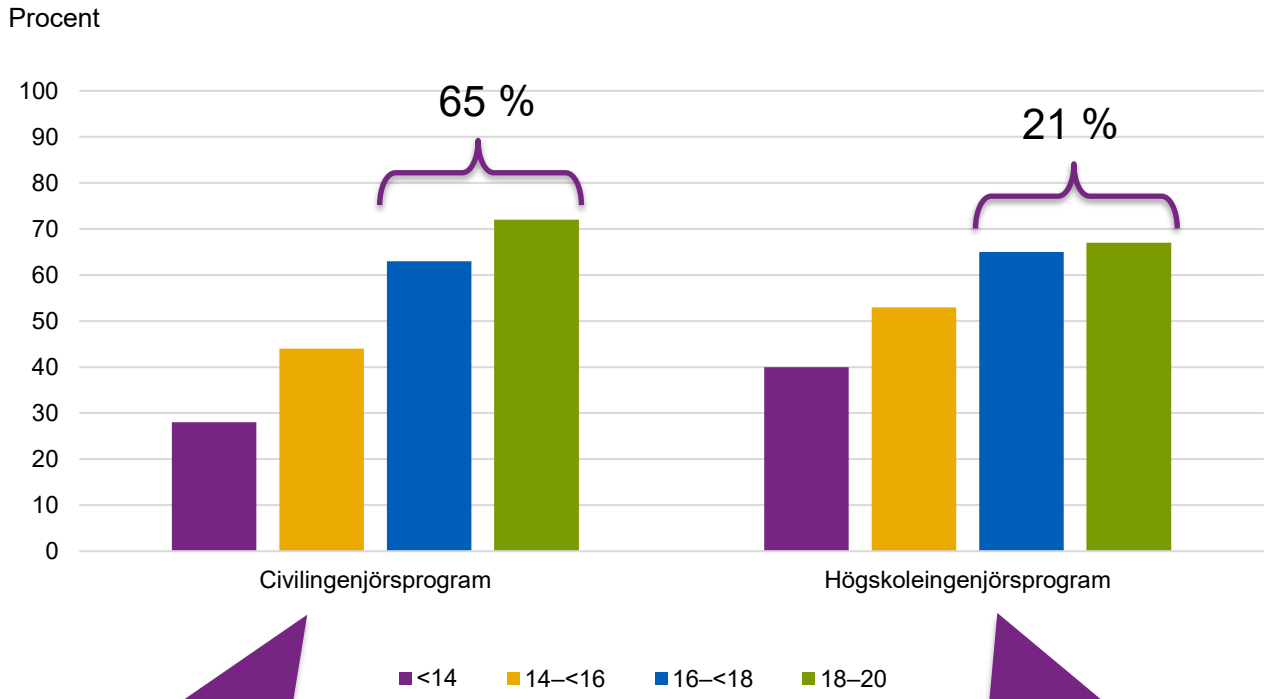
Examensfrekvens

Examensfrekvensen visar hur stor andel av de som påbörjade ett program ett visst läsår som tagit ut den avsedda examen inom programmets nominella studietid plus tre år.

UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

Examensfrekvens varierar med gymnasiebetyg

Examensfrekvens efter medelbetyg från gymnasieskolan
nybörjare på civilingenjörsprogram 2016/17 och på högskoleingenjörsprogram 2018/19

Examensfrekvens totalt:
56%

Examensfrekvens totalt:
50%

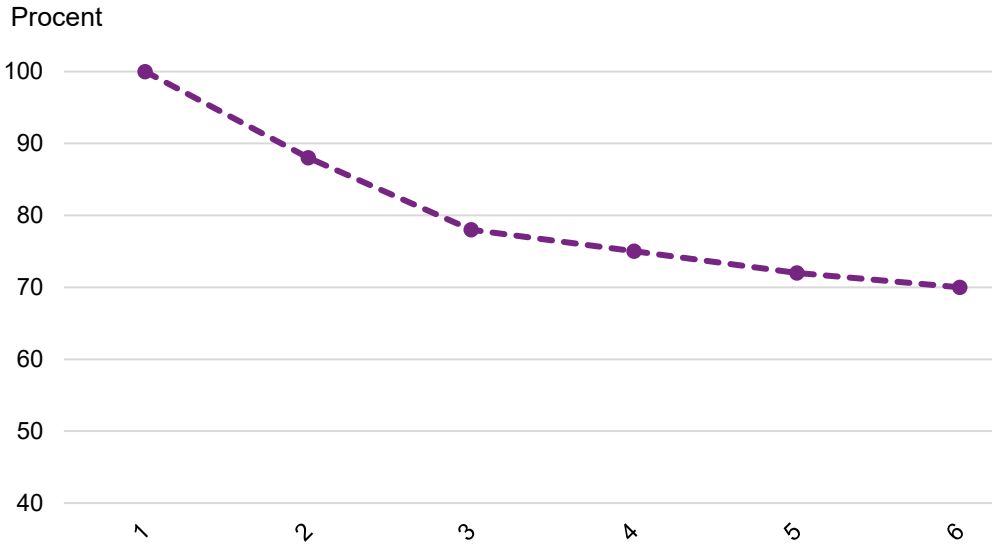
UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

De största avhoppen sker i början

Civilingenjörsprogram, nybörjarläsår 2016/17

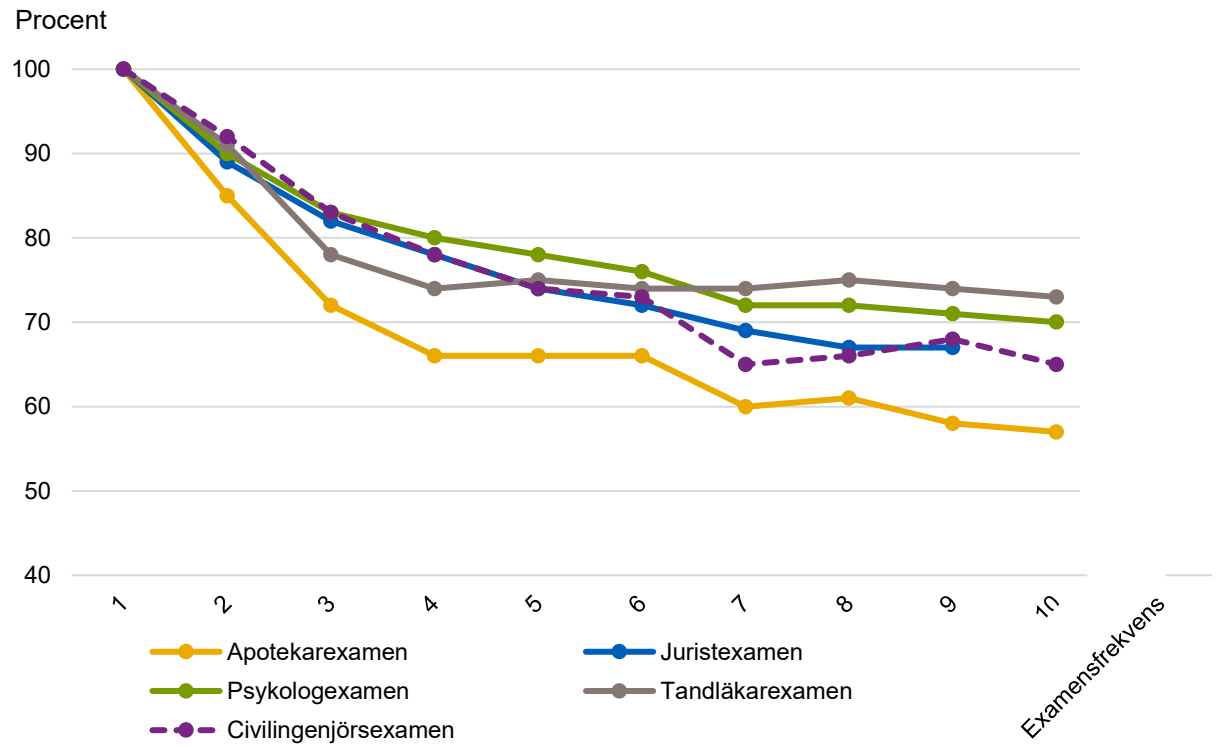

Högskoleingenjörsprogram, nybörjarläsår 2018/19

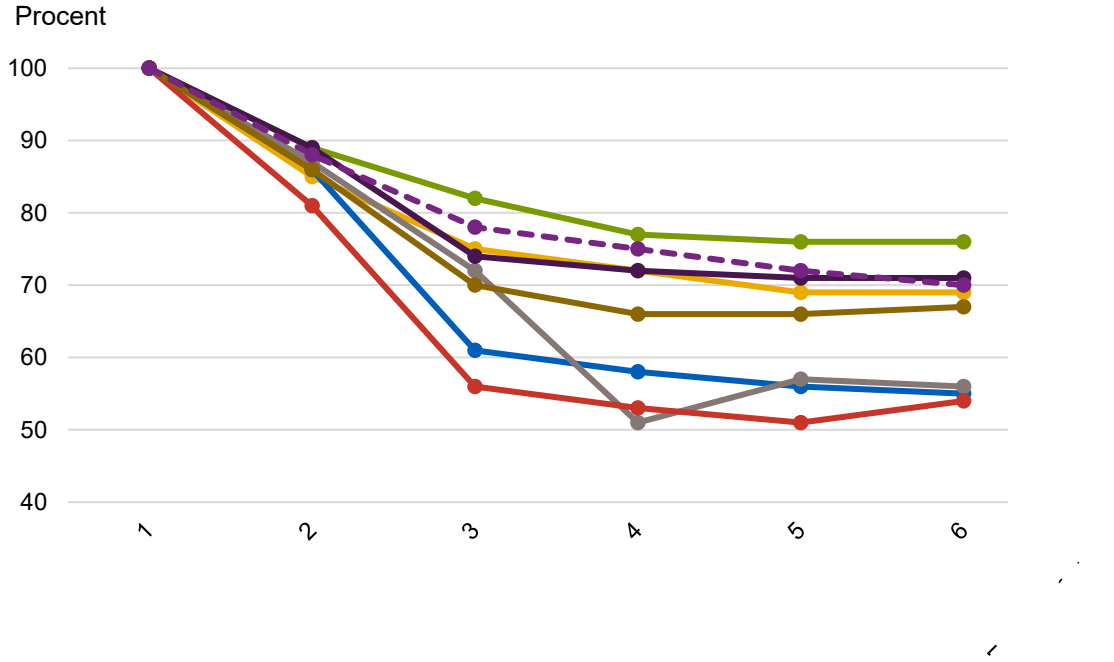

…men mönstret skiljer sig inte från andra program

Längre yrkesexamensprogram (4,5-5 år)

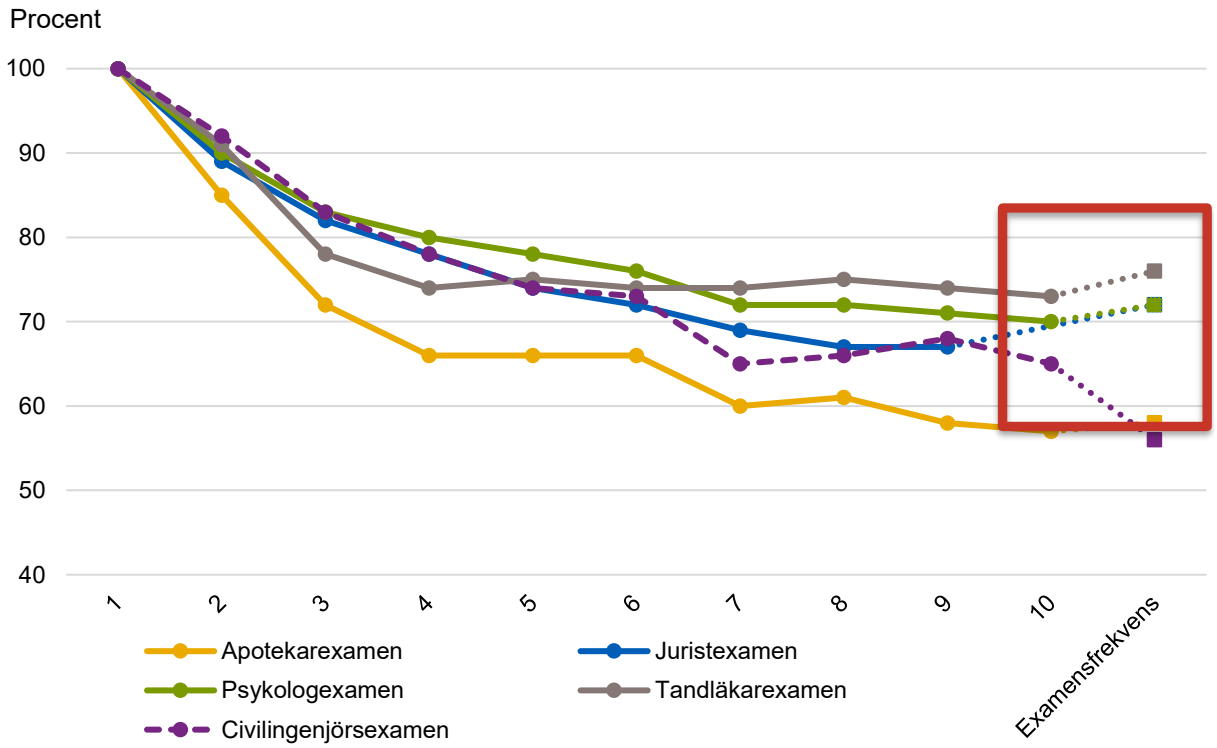

3-åriga yrkesexamensprogram

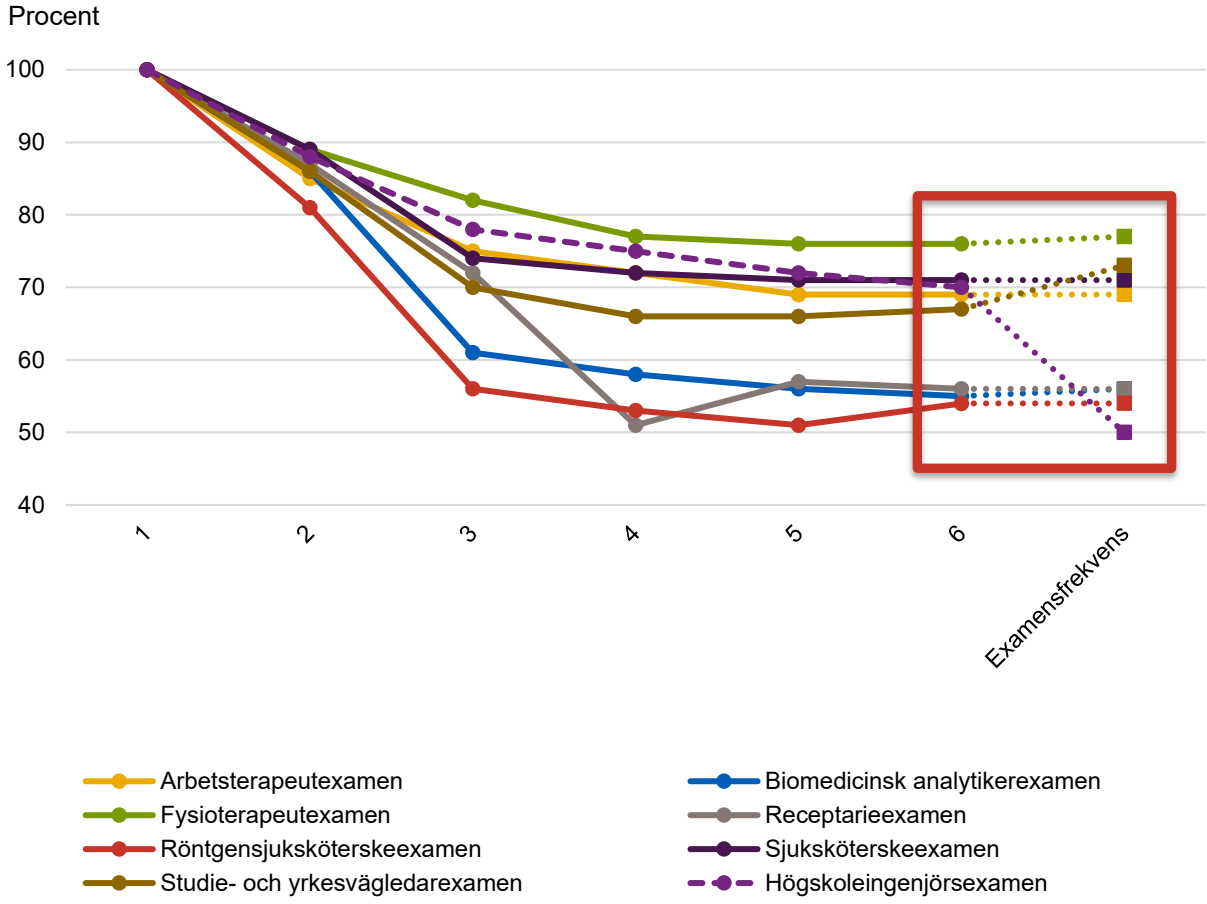

Det är andelen som tar examen som sticker ut

Längre yrkesexamensprogram (4,5-5 år)

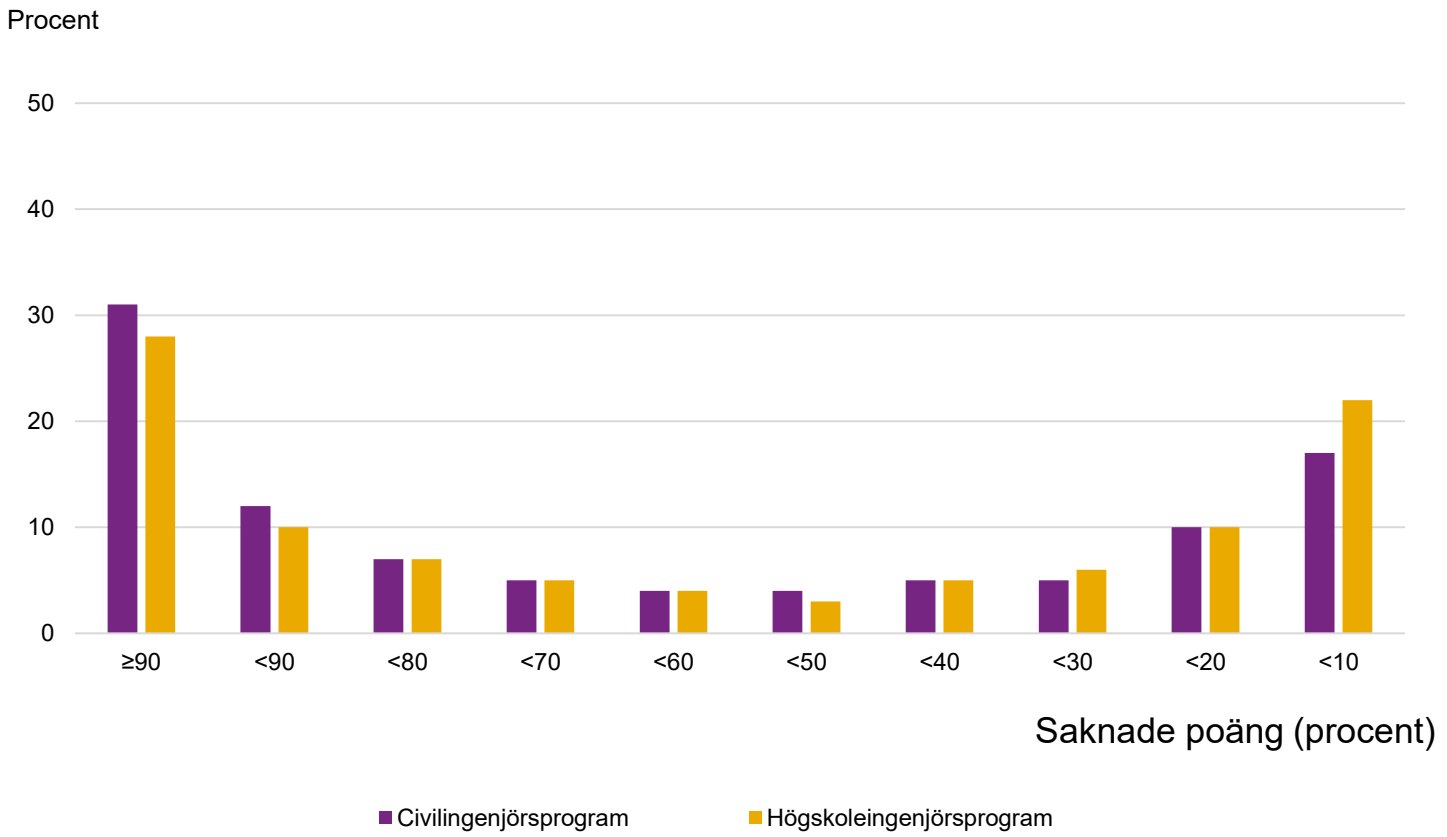

3-åriga yrkesexamensprogram

Var femte student utan examen har nästan alla poäng

Studenter som inte tagit examen inom uppföljningstiden
andel av programmets poängomfattning som saknas

UKÄ UNIVERSITETS KANSLERS ÄMBETET

Yrkeshögskolan

Eftergymnasial utbildning utifrån arbetslivets behov

Utbildningarnas olika upplägg, skolornas ansvar och många vägar in

Betina Mohager, Myndigheten för yrkeshögskolan
E-post: betina.mohager@myh.se
Tel. 010-209 02 54

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan i korthet

Eftergymnasial utbildning

YH-program är vanligtvis 1–2 år långa.

Det finns också kortare kurser för kompetens-utveckling.

Utbildning för en tydlig yrkesroll

YH ska möta arbetslivets behov av yrkeskompetens.

Arbetsgivare medverkar

Utbildningarna utvecklas och genomförs nära arbetslivet.

MYH:s uppdrag

Beslut om att ingå i YH, utöva tillsyn och kvalitetsgranskning.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Lärande i arbete, LIA

En del av utbildningen

LIA ingår som en eller flera kurser, sker ute på en arbetsplats och har specifika kursmål.

Teori i praktiken

Kunskaper från utbildningen kommer till användning i arbetet.

De studerande tränar i en verklig yrkesmiljö.

Handledare på arbetsplatsen

De studerande lär tillsammans med yrkesverksamma kollegor.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Omfattningen varierar. Minst 25 procent LIA krävs för kvalificerad yrkeshögskoleexamen.

YH - Program och kurser

	Program	Kurser
Omfattning	Minst 100 YH-poäng. Vanligtvis 1–2 år.	Upp till 99 YH-poäng. Ofta 5–10 veckors studier.
Inriktning	Utbildning mot en tydlig yrkesroll.	Kompetensutveckling, främst för yrkesverksamma.
Upplägg	På plats eller distans. Heltid eller deltid.	Ofta distans och deltid, med flexibla upplägg.
Efter studierna	Examen när utbildningen uppfyller examensvillkoren.	Utbildningsbevis. Kurser leder inte till examen.

5 YH-poäng motsvarar en veckas heltidsstudier.

Examen kräver att utbildningen uppfyller examensvillkoren.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Ansökan och studiemedel

Ansök direkt till skolan

Varje skola ansvarar för tillträdesfrågor, behörighetsbedömning och urval.

Skolan svarar också på frågor om ansökan, sista ansökningsdatum, utbildningsstarter och utbildningens innehåll.

Kontrollera alltid villkoren för den aktuella utbildningen.

Studiemedel från CSN

YH-utbildningar ger möjlighet till studiemedel, även under LIA. CSN prövar den enskildes rätt till stöd.

Utbud och mer information

yrkeshogskolan.se

csn.se

Myndigheten för yrkeshögskolan

Flera vägar till grundläggande behörighet

Gymnasieexamen

Från gymnasieskolan eller komvux.

Motsvarande utbildning

Svensk eller utländsk utbildning som motsvarar gymnasieexamen.

Behörighet från annat nordiskt land

Bosatt och behörig till motsvarande utbildning i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Reell kompetens

Utbildning eller erfarenhet som ger förutsättningar att klara utbildningen.

Skolan bedömer behörigheten. Särskilda förkunskaper kan också krävas.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Behörighet och urval inom Yrkeshögskolan

Behörighet - ett ”höjdhopp”

Alla som uppfyller krav för grundläggande behörighet är behöriga

Grundläggande behörighet kombineras ibland med särskilda förkunskapskrav.

Flera vägar kan ge behörighet, även reell kompetens som skolan bedömer.

Urval - ett ”längdhopp”

I urvalet rangordnas sökande till utbildningen

När fler behöriga söker än det finns platser jämför skolan deras meriter.

Till exempel betyg eller särskilt prov avgör placeringen i urvalet.

Behörighet ger möjlighet att konkurrera om en plats, men garanterar ingen plats.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskola kontra högskola/universitet

	Yrkeshögskolan	Högskola och universitet
Inriktning	Yrkeskompetens utifrån arbetslivets behov.	Vetenskaplig eller konstnärlig grund. Även yrkesutbildningar.
Studier	Teori och yrkestillämpning. LIA ingår i många program.	Ämnesfördjupning och metod. Praktik varierar beroende på utbildning.
Poäng	200 YH-poäng = ett års heltidsstudier.	60 högskolepoäng (hp) = ett års heltidsstudier.
Examen	Yrkeshögskoleexamen eller kvalificerad yrkeshögskoleexamen.	Till exempel kandidat- eller yrkesexamen. Fler studienivåer.

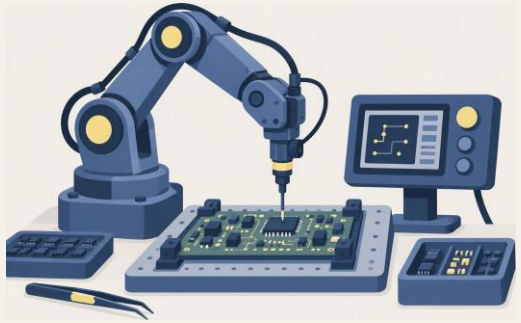
Båda är eftergymnasiala utbildningsformer med olika uppdrag.

YH-poäng och högskolepoäng är olika system och kan inte likställas.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Utbildningsexempel inom teknik och data/IT

Teknik

Automationsingenjör

Programmering och styrning av automatiserade system.

Elektroniktekniker

Service och reparation av elektronisk utrustning.

Data/IT

Data Scientist

Statistik, programmering och AI för att analysera och tolka data.

Systemutvecklare DevSecOps

Utveckling av programvara med säkerhet genom hela processen.

Utbud och starter varierar eftersom utbildningarna bygger på arbetslivets behov.
Aktuella utbildningar finns på yrkeshogskolan.se.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Högskola och yrkeshögskola för att stärka Sveriges STEM*-kompetens

Högskola eller yrkeshögskola?

Utbildningsvägarna har olika uppdrag och ska bidra tillsammans - de är inte framtagna för att konkurrera med varandra.

Båda vägar behövs så att vårt samhälle kan fortsätta att vidareutvecklas.

STEM-kompetens behövs för Sveriges fortsatta tillväxt och utveckling.

Myndigheten för yrkeshögskolan

* STEM står för Science, Technology, Engineering och Mathematics.